

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 21ης Απριλίου 1993 *

Στην υπόθεση T-5/92,

Santo Tallarico, υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάτοικος Mamer (Λουξεμβούργο), εκπροσωπούμενος από τον Alain Lorang, δικηγόρο Λουξεμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον ίδιο δικηγόρο, 51, rue Albert 1er,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον Jorge Campinos, juriconsultus, και τον Manfred Peter, προϊστάμενο τμήματος, με τόπο επιδόσεων τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Οκτωβρίου 1991, η οποία αρνήθηκε να παράσχει στον προσφεύγοντα την αρωγή που προβλέπει το άρθρο 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Biancarelli, Πρόεδρο, B. Vesterdorf και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 11ης Δεκεμβρίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Ο προσφεύγων, Santo Tallarico, είναι υπάλληλος κατηγορίας C του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: Κοινοβούλιο). Προσελήφθη την 1η Δεκεμβρίου 1983 βάσει ειδικών προϋποθέσεων για τα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες και μονιμοποιήθηκε ως υπάλληλος από τις 2 Φεβρουαρίου 1986.
- 2 Από τα στοιχεία του φακέλλου προκύπτει ότι ο προσφεύγων υπήρξε θύμα, από πολλών ετών, κακοβούλων πράξεων που εκδηλώθηκαν, μεταξύ άλλων, με τις ακόλουθες πράξεις που συντελέστηκαν στο γραφείο του, στο κτίριο του Κοινοβουλίου, στο Λουξεμβούργο: παραβίαση συρταριού τον Απρίλιο του 1986· καταστροφή ηλεκτρικού ρευματοδότη τον Απρίλιο του 1986· ανώνυμες τηλεφωνικές κλήσεις και ύβρεις κατά το 1986· κλοπή δύο προσωπικών φωτογραφιών με τα πλαίσιά τους στις 13 Ιουλίου 1987· κλοπή τάπητα στις 17 Ιουλίου 1987· φθορά τριών πινάκων στις 20 και 21 Ιουλίου 1987· εξαφάνιση του ορθοπεδικού καθίσματός του στις 5 Αυγούστου 1987· φθορά και απόφραξη της κλειδαριάς της θύρας του γραφείου του στις 21 Δεκεμβρίου 1988 και στις 13 Ιανουαρίου 1989· φθορές στη θύρα του γραφείου του στις 5 Ιανουαρίου 1990· εξαφάνιση γραφομηχανής στο γραφείο του στις 5 Νοεμβρίου 1990.
- 3 Εξάλλου, ο προσφεύγων ανέφερε κι άλλες κακόβουλες πράξεις κατά του προσώπου του, έξω από το γραφείο του: «κακός χειρισμός» των ενισχυτών με τους οποίους ασχολείται στα κτίρια του Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο, στις 11 και 12 Ιουνίου 1991· φθορά του αμαξώματος του οχήματός του στον χώρο σταθμεύσεως του Κοινοβουλίου, στο Λουξεμβούργο, στις 27 Μαΐου και στις 31 Οκτωβρίου 1991.
- 4 Μετά την τέλεση κάθε μιας από τις κακόβουλες αυτές πράξεις, η Υπηρεσία Ασφαλείας του Κοινοβουλίου προέβη σε έρευνα, όπως προκύπτει ιδίως από το υπηρεσιακό σημείωμα που απηύθυνε στις 19 Αυγούστου 1987 ο X, υπάλληλος στη Διεύθυνση Υποδομής και Εσωτερικής Υπηρεσίας, στον Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασφαλείας, από το σημείωμα που απηύθυνε στις 26 Μαΐου 1988 ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας στη Γενική Γραμματεία, από το σημείωμα που απηύθυνε ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας στον προσφεύγοντα στις 24 Ιανουαρίου 1989, από το σημείωμα που απηύθυνε ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας στον Γενικό Γραμματέα στις

7 Φεβρουαρίου 1989, από το σημείωμα που απηύθυνε στις 4 Οκτωβρίου 1989 ο Γενικός Διευθυντής Διοικήσεως στον υπεύθυνο της Υπηρεσίας Ασφαλείας και, τέλος, από το σημείωμα της 5ης Φεβρουαρίου 1991 που απηύθυνε ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας στον νομικό σύμβουλο του Κοινοβουλίου. Από καμία έρευνα δεν κατέστη δυνατή η εξακρίβωση των υπαιτιών και, σύμφωνα με το τελευταίο αυτό σημείωμα, «όλες οι έρευνες κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι υπάρχει κακή σχέση μεταξύ του Tallarico και των συναδέλφων του και ότι δεν μπορεί να συναχθεί ότι πρόκειται για χαρακτηριστικές εγκληματικές πράξεις». Το συμπέρασμα αυτού του σημειώματος επιβεβαιώνεται από ένα σημείωμα της Νομικής Υπηρεσίας της 29ης Απριλίου 1991 προς τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου, που επικαλείται γνώμες ερωτηθέντων προσώπων, δηλαδή του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασφαλείας, του Γενικού Διευθυντή Διοικήσεως, του ιατρού-συμβούλου του κοινοτικού οργάνου και του νομικού συμβούλου του Κοινοβουλίου.

5 Εξάλλου, για να δοθεί τέλος στις προαναφερθείσες πράξεις, το Κοινοβούλιο αποφάσισε να λάβει διάφορα μέτρα, σε μια σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 1988 και στην οποία μετέσχαν ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας, ένα μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, ένα μέλος της Επιτροπής Προσωπικού και ο προσφεύγων. Συμφωνήθηκε ότι ο Tallarico θα μπορούσε να απευθύνεται απευθείας, για κάθε τυχόν δυσχέρεια που θα συναντούσε, στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Ασφαλείας, για να μπορεί να διεξαχθεί εμπειριστατωμένη έρευνα και να διωχθούν οι δράστες κακοβούλων πράξεων.

6 Μετά νέα σύσκεψη, στις 13 Ιουλίου 1988, του Διευθυντή της Εσωτερικής Υπηρεσίας και του προσφεύγοντος, συνοδευόμενου από μέλος της επιτροπής προσωπικού, το Κοινοβούλιο έλαβε τα ακόλουθα μέτρα: παροχή προσωπικού γραφείου στον προσφεύγοντα, διάθεση κλειδιού για να μπορεί να κλειδώνει το γραφείο αυτό, έλεγχο των εσωτερικών και εξωτερικών τηλεφωνικών κλήσεων προς τον προσφεύγοντα, κατόπιν δε την παροχή απορρήτου αριθμού τηλεφώνου που δεν περιελήφθη στον τηλεφωνικό κατάλογο του Κοινοβουλίου.

7 Στις 14 Σεπτεμβρίου 1988, κατόπιν αιτήσεως του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού, Προϋπολογισμού και Οικονομικών, ο προσφεύγων υποβλήθηκε σε εξέταση από τον ιατρό-σύμβουλο. Κατόπιν της εξετάσεως αυτής, ο Tallarico δήλωσε ότι ήταν πολύ ικανοποιημένος από την κατάστασή του και ότι δεν ενδιαφερόταν για μετάθεση.

8 Στο πλαίσιο νέων μέτρων που έλαβε το Κοινοβούλιο για να δοθεί τέλος στα επεισόδια, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Ασφαλείας γνωστοποίησε στον Γενικό

Γραμματέα του Κοινοβουλίου, με σημείωμα της 7ης Φεβρουαρίου 1989, ότι είχε πρώτον ευαισθητοποιήσει το προσωπικό της Υπηρεσίας Επιτηρήσεως, ότι δεύτερον διέταξε να τοποθετηθεί «Υπηρεσία Παρατηρήσεων και Επιτηρήσεως», μέσω συγχών περιπόλων κοντά στο γραφείο του προσφεύγοντος, και, τέλος, ότι είχε ενημερώσει ειδικά τον «κύριο» επιθεωρητή της ασφάλειας στο κτίριο. Εσωτερικό σημείωμα στην Υπηρεσία Ασφαλείας, της 27ης Σεπτεμβρίου 1989, υπενθύμιζε τα ίδια αυτά μέτρα.

9. Περί τα τέλη του 1990 ερευνήθηκε εκ νέου η κατάσταση του Tallarico, στην οποία μετέσχαν οι ιεραρχικά προϊστάμενοί του, η Υπηρεσία Ασφαλείας, η Νομική Υπηρεσία και ο ιατρός-σύμβουλος. Η έρευνα αυτή κατέληξε στη διαπίστωση της υπάρξεως διαφόρων επεισοδίων που δεν μπορούσαν να χαρακτηρισθούν σοβαρά ή εγκληματικά και των οποίων οι δράστες δεν μπόρεσαν να εξακριβωθούν. Διαπιστώθηκε επίσης ότι, παρά τα υπέρ του προσφεύγοντος ληφθέντα μέτρα, τα προβλήματα δεν ρυθμίστηκαν· τονίστηκαν επίσης η άκρα ευαισθησία του προσφεύγοντος, οι κακές σχέσεις του με τους συναδέλφους του και οι αντιδράσεις του που μερικές φορές ήταν δυσανάλογες σε σχέση με τα περιστατικά στα οποία οφείλονταν. Μετά την έρευνα αυτή ελήφθησαν νέα μέτρα:

- κατόπιν υποδείξεως του ιατρού-συμβούλου, προτάθηκε στον προσφεύγοντα να υποβληθεί σε θεραπεία από ειδικό για να τον βοηθήσει να υπερπηδήσει τα προβλήματά του, πράγμα που απέρριψε ο προσφεύγων·
- του δόθηκε η δυνατότητα να απευθυνθεί στην κοινωνική λειτουργό και σε ένα μέλος του γραφείου του Γενικού Γραμματέα που θα ήταν πρόθυμο να τον δεχθεί να συζητήσει μαζί του τις τυχόν επιθυμίες του.

10. Με έγγραφο της 12ης Νοεμβρίου 1990, που απηύθυνε στη Γενική Διεύθυνση Γραμματείας (Υπηρεσία Ασφαλείας) του Κοινοβουλίου, ο Tallarico υπέβαλε αίτηση, για την εφαρμογή του άρθρου 24 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), ζητώντας την προστασία του κοινοτικού οργάνου βάσει του καθήκοντος αρωγής που έχει το όργανο αυτό. Με έγγραφο της 27ης Φεβρουαρίου 1991, που απηύθυνε στον Γενικό Διευθυντή Προσωπικού, Προϋπολογισμού και Οικονομικών, ο προσφεύγων ζήτησε, εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ΚΥΚ, τη διενέργεια ανακρίσεως για τις προαναφερθείσες κακόβουλες ενέργειες, πριν από την ημερομηνία αυτή. Το Κοινοβούλιο ερμήνευσε το έγγραφο αυτό ως νέα αίτηση περί χορηγήσεως αρωγής που υπέβαλε ο προσφεύγων, συμπληρωματική της από 12 Νοεμβρίου 1990 αιτήσεως.

11 Με έγγραφο της 10ης Μαΐου 1991, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου απήντησε ως εξής στην αίτηση περί χορηγήσεως αρωγής του προσφεύγοντος:

«Κατόπιν της αιτήσεώς σας, ζήτησα από τις αρμόδιες υπηρεσίες να προβούν ακόμη μία φορά στην εξακρίβωση όλων των περιστατικών που επικαλείσθε στην αίτησή σας, καθώς και να λάβουν όλα τα δυνατά μέτρα προς αποφυγήν τέτοιου είδους επεισοδίων. Το αποτέλεσμα αυτής της έρευνας συνίσταται στο ότι δεν μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη, εντός της υπηρεσίας, απειλητικής ή επιθετικής στάσεως κατά του προσώπου σας ή της περιουσίας σας ούτε υφίστανται εξάλλου άλλα προληπτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν πέραν εκείνων που έχουν ήδη ληφθεί για σας από τον Σεπτέμβριο του 1988.

Λυπούμαι ειλικρινά πολύ που βλέπω ότι βρίσκεσθε σε δυσχερή ψυχολογική κατάσταση και σε κατάσταση δυσπιστίας, αλλά, πιστέψτε με, κανείς από το εργασιακό περιβάλλον σας δεν διέπεται από αρνητικά αισθήματα για το πρόσωπό σας. Έχετε εμπιστοσύνη στους συναδέλφους σας, διότι είμαι πεπεισμένος ότι και αυτοί σας έχουν εμπιστοσύνη και θα εξακολουθήσουν να έχουν.

Επίσης, αντιμετωπίζω με ευαισθησία το αίτημά σας, με το ίδιο όμως πνεύμα και με την ίδια ειλικρίνεια νομίζω ότι είναι χρήσιμο να σας υπενθυμίσω ότι οι καλές σχέσεις μεταξύ συναδέλφων καλλιεργούνται σε βάση αμοιβαιότητας. Έτσι, έστω και αν εκδηλώθηκαν εναντίον σας ορισμένες κακιές, δεν πρέπει να λυγίσετε σ' αυτές τις ευτελείς ενέργειες ανακηρύσσοντας τον εαυτό σας θύμα, αλλά πρέπει να μάθετε να αντιδράτε θετικά αναθερμαίνοντας τις επαφές με τους συναδέλφους, αντί να απομονώνεστε περισσότερο.

Επιθυμώ λοιπόν να επικαλεστώ το θάρρος σας και το ευρύ σας πνεύμα, εφόσον τα πράγματα δεν έχουν λάβει ακόμη μεγάλες διαστάσεις. Σ' αυτό το πλαίσιο αλληλοβοηθείας, μπορείτε πάντοτε να απευθύνεστε — αν χρειαστεί — στην κοινωνική μας λειτουργό. Από πλευράς μου, σας πληροφορώ ότι ο κύριος X, του γραφείου μου, είναι επίσης πρόθυμος να σας δεχθεί για να συζητήσει μαζί σας τις τυχόν επιθυμίες σας.

Αναμένω λοιπόν εκ μέρους σας να αντιδράσετε γενναίως και ευθαρσώς, διότι είστε ικανός προς τούτο. Εξάλλου, διαπίστωσα σ' όλους τους συναδέλφους της υπηρεσίας σας την επιθυμία αποκαταστάσεως κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας όπως επιβάλλεται σε κάθε κοινότητα εργασίας.»

- 12 Με έγγραφο της 5ης Ιουλίου 1991, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, υποστηρίζοντας ότι τα περιστατικά των οποίων υπήρξε θύμα έχουν όλα καταγραφεί από την Υπηρεσία Ασφαλείας και ότι δεν μπορεί να δεχθεί τα συμπεράσματα του Γενικού Γραμματέα, κατά τα οποία η καταγγελία του είναι αβάσιμη. Διαπιστώνει ότι δεν έγινε καμιά έρευνα για να εξακριβωθούν οι δράστες των επανειλημμένων κακοβούλων ενεργειών κατά του προσώπου του και ότι η συνεργασία του με το κοινοτικό όργανο αποδεικνύεται από το ότι γνωστοποίησε στην Υπηρεσία Ασφαλείας κάθε μια από τις κακόβουλες πράξεις των οποίων υπήρξε θύμα. Θεωρεί ότι το συμπέρασμα του Γενικού Γραμματέα εμφανίζει τη σταθερή βούληση να μην αναζητηθούν οι ένοχοι.
- 13 Με έγγραφο της 28ης Οκτωβρίου 1991, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου απέρριψε την ένσταση του προσφεύγοντος, επιβεβαιώνοντας το περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου της 10ης Μαΐου 1991, στο οποίο αναφέρεται ρητά.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 14 Υπό τις περιστάσεις αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στις 29 Ιανουαρίου 1992 στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 15 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·
 - να διαπιστώσει τη μη εκπλήρωση από το Κοινοβούλιο των υποχρεώσεων του άρθρου 24 του ΚΥΚ·
 - να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να του παράσχει την αρωγή του «μετά τις απειλητικές πράξεις και τις επιθέσεις, αντικείμενο των οποίων είναι το πρόσωπό του και η περιουσία του»·
 - να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να του καταβάλει το ποσό ενός ECU, ως ικανοποίηση της ηθικής του βλάβης·

— να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

16 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη, άλλως αβάσιμη·

— να αποφανθεί για τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Αποφάσισε πάντως να ζητήσει από το Κοινοβούλιο να προσκομίσει όλα τα στοιχεία σχετικά με την έρευνα που διαλαμβάνεται στην απάντηση του Γενικού Γραμματέα της 10ης Μαΐου 1991 κατόπιν της αιτήσεως περί χορηγήσεως αρωγής του προσφεύγοντος, καθώς και, ενδεχομένως, τα στοιχεία σχετικά με οποιαδήποτε άλλη έρευνα που μπορούσε να είχε διαταχθεί προηγουμένως επί της καταστάσεως του Tallarico. Απαντώντας στο αίτημα αυτό, το Κοινοβούλιο προσκόμισε στις 23 Νοεμβρίου 1992 ορισμένα έγγραφα.

18 Στις 3 Δεκεμβρίου 1992 ο προσφεύγων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του επί των εγγράφων που προσκόμισε το Κοινοβούλιο.

19 Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 11ης Δεκεμβρίου 1992.

20 Μετά το πέρας της συνεδριάσεως, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος ανέβαλε την προφορική διαδικασία, για να μπορέσουν οι διάδικοι να προβούν σε φιλικό διακανονισμό της διαφοράς.

- 21 Με έγγραφο της 12ης Φεβρουαρίου 1993, το Κοινοβούλιο πληροφόρησε το Πρωτοδικείο ότι οι προσπάθειες για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς δεν τελεσφόρησαν λόγω ασυμφωνίας του προσφεύγοντος και λόγω του ότι ο τελευταίος υπέβαλε, στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου συμβιβασμού, νέα αιτήματα για να επιτύχει οικονομικό αντάλλαγμα, καθώς και προαγωγή στην κατηγορία Β.
- 22 Με έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 1993, που συμπληρώθηκε με νέο έγγραφο της 25ης Φεβρουαρίου 1993, ο προσφεύγων γνωστοποίησε στο Πρωτοδικείο ότι δεν ήταν δυνατός ο φιλικός διακανονισμός της διαφοράς, όχι για οικονομικούς λόγους, αλλά διότι οι διάδικοι δεν κατέληξαν σε συμβιβασμό. Συγχρόνως ανέφερε ότι υπέβαλε στις 7 Ιανουαρίου 1993 στο Κοινοβούλιο αίτηση αποζημιώσεως, η οποία, μολονότι παρεμβάλλεται στο πλαίσιο συνολικού διακανονισμού, υπερβαίνει το πλαίσιο της διαφοράς που έχει αχθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 23 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 1993.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως της αποφάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1991 που αρνήθηκε να παράσχει στον προσφεύγοντα την αρωγή που προβλέπει το άρθρο 24 του ΚΥΚ

- 24 Για να στηρίξει το αίτημα αυτό, ο προσφεύγων προβάλλει δύο ισχυρισμούς: πρώτον, έλλειψη αιτιολογίας των αποφάσεων της 10ης Μαΐου και της 28ης Οκτωβρίου 1991 του Γενικού Γραμματέα· δεύτερον, παράβαση του άρθρου 24 του ΚΥΚ. Επειδή οι ισχυρισμοί αυτοί συνδέονται στενά, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι πρέπει να τους εξετάσει από κοινού.

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 25 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο, στην απόφασή του της 28ης Οκτωβρίου 1991 με την οποία απέρριψε την ένσταση του προσφεύγοντος, στηρίζεται αποκλειστικά στο περιεχόμενο της ανακοινώσεως της 10ης Μαΐου 1991, σε απάντηση της αιτήσεώς του της 12ης Νοεμβρίου 1990. Η ανακοίνωση αυτή, από την οποία δεν συνάγεται η ύπαρξη στην υπηρεσία απειλητικής ή επιθετικής στάσεως έναντι του προσφεύγοντος, δεν παρέχει καμιά εξήγηση για τον λόγο για τον οποίο ήταν στην πραγματικότητα ανύπαρκτες οι κακόβουλες πράξεις που διαπιστώθηκαν δεόντως από τους αρμόδιους υπαλλήλους. Ο προσφεύγων προσθέτει ότι η απάντηση του Κοινοβουλίου δεν καθιστά δυνατή

την εκ μέρους του προσκόμιση αντίθετης αποδείξεως και προβολής των μέσων υπερασπίσεώς του.

- 26 Ο προσφεύγων παρατηρεί επίσης ότι οι κακόβουλες πράξεις των οποίων υπήρξε θύμα αποδείχθηκαν και διαπιστώθηκαν με ακρίβεια από την Υπηρεσία Ασφαλείας του Κοινοβουλίου. Για τον λόγο αυτό, ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι η ένσταση της οποίας επελήφθη δεν είχε έρεισμα. Από τη στιγμή που οι αρμόδιες υπηρεσίες διαπίστωσαν το υποστατό των καταγγελλομένων πράξεων, που ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 24 του ΚΥΚ, όφειλε το Κοινοβούλιο να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την προστασία του. Ο προσφεύγων θεωρεί ότι το Κοινοβούλιο δεν διατύπωσε καμιά συγκεκριμένη πρόταση για αποτελεσματική λύση του προβλήματος και ότι ο Γενικός Γραμματέας του περιορίστηκε να διαπιστώσει, κατά τρόπο γενικό, τις επιθέσεις που υπέστη. Φρονεί, κατά συνέπεια, ότι το Κοινοβούλιο δεν τήρησε το καθήκον αρωγής που προβλέπει το άρθρο 24 του ΚΥΚ.
- 27 Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η ανεπάρκεια των λύσεων που πρότεινε το Κοινοβούλιο για τη βελτίωση της θέσεώς του δεν οφείλεται σ' αυτόν. Θεωρεί ότι είναι έργο του κοινοτικού οργάνου να διατυπώσει νέες προτάσεις για την αντιμετώπιση της καταστάσεως και όχι να ζητήσει από το θύμα να υποταχθεί.
- 28 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι η προσφυγή μπορεί να θεωρηθεί βάσιμη μόνον αν το κοινοτικό όργανο παρέλειψε το καθήκον του αρωγής προς τον προσφεύγοντα. Το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι επανειλημμένως έγιναν προσπάθειες του οργάνου να βοηθήσει τον Tallarico. Αναφέρεται σχετικά σ' όλα τα μέτρα που έλαβε και που απαριθμούνται πιο πάνω (βλ. σκέψεις 4 έως 9). Τονίζει επίσης το γεγονός ότι κάθε κακόβουλη πράξη που επισήμανε ο προσφεύγων ερευνήθηκε αμέσως από την Υπηρεσία Ασφαλείας και ότι επανειλημμένως τον δέχθηκαν οι ιεραρχικά προϊστάμενοί του, καθώς και οι υπεύθυνοι της διοικήσεως και ο ιατρός-σύμβουλος για να ακούσουν τα παράπονά του και να ερευνήσουν την κατάστασή του. Ως εκ τούτου, το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι εκπλήρωσε απολύτως το καθήκον του αρωγής και ότι μάλιστα υπερέβη εκείνο που ένας υπάλληλος, ακόμη και σε δυσχερή κατάσταση, δικαιούται να αναμένει εκ μέρους του. Κατά το Κοινοβούλιο, το άρθρο 24 του ΚΥΚ προβλέπει προστασία του υπαλλήλου στηριζόμενη στην αρχή του καθήκοντος αρωγής, δηλαδή ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) πρέπει να μεταχειρι-

ζεται όλους τους υπάλληλους ως «bonus pater familias». Είναι της γνώμης ότι τήρησε πλήρως αυτή την υποχρέωση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 29 Κατά το άρθρο 24, πρώτο εδάφιο, του ΚΥΚ, «οι Κοινότητες βοηθούν τον υπάλληλο, ιδίως σε περίπτωση διώξεως των δραστών απειλών, προσβολών, εξυβρίσεων ή επιθέσεων κατά του προσώπου και της παρουσίας είτε του ίδιου είτε των μελών της οικογενείας του, λόγω της ιδιότητάς του ή των καθηκόντων του».
- 30 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, μολοντί το άρθρο 24, ιδίως το προαναφερθέν πρώτο εδάφιο του, θεσπίστηκε προπάντων για να προστατεύει τους υπάλληλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από επιθέσεις τρίτων, η υποχρέωση αρωγής που προβλέπει το άρθρο αυτό υφίσταται επίσης στις περιπτώσεις όπου δράστης των πράξεων που προβλέπει η διάταξη αυτή είναι άλλος υπάλληλος των Κοινοτήτων (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιουνίου 1979, 18/78, V. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 47, σκέψη 15, και της 17ης Δεκεμβρίου 1981, 178/80, Bellardi-Ricci κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 3187, σκέψη 23).
- 31 Από τη νομολογία αυτή προκύπτει επίσης ότι το κοινοτικό όργανο, ενόψει επεισοδίου απάδοντος προς την τάξη και τη γαλήνη της υπηρεσίας, πρέπει να επεμβαίνει με όλη την αναγκαία δραστηριότητα και να ανταποκρίνεται με την ταχύτητα και τη μέριμνα που απαιτούνται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως, για να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά και να μπορέσει, επομένως, να συναγάγει τις δέουσες συνέπειες, εν πλήρει επιγνώσει της καταστάσεως.
- 32 Πρέπει επομένως να ερευνηθεί αν, στην παρούσα υπόθεση, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, το Κοινοβούλιο δεν έλαβε τα κατάλληλα για τις περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως μέτρα και αν, κατά συνέπεια, παρέβη το καθήκον αρωγής που προβλέπει το άρθρο 24 του ΚΥΚ.

33 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί στον φάκελο προκύπτει ότι, για να αντιμετωπίσει το Κοινοβούλιο τις κακόβουλες ενέργειες που υπέστη ο προσφεύγων, έλαβε σειρά μέτρων προς εξακρίβωση των δραστην των πράξεων αυτών, για να αποτρέψει την επανάληψή τους και να καθιςυχάσει τον προσφεύγοντα, ήτοι:

- την κατάρτιση εκθέσεως παραβάσεως από τις υπηρεσίες ασφαλείας και τη διεξαγωγή έρευνας, μετά από κάθε κακόβουλη πράξη που γνωστοποίησε ο προσφεύγων·
- τον διπλασιασμό της επαγρυπνήσεως στον όροφο που βρίσκεται το γραφείο του προσφεύγοντος, με την αύξηση των περιπόλων επιτηρήσεως και με την ευαισθητοποίηση του προσωπικού της Υπηρεσίας Επιτηρήσεως για την ειδική περίπτωση του προσφεύγοντος·
- τις πολυάριθμες συσκέψεις, που προαναφέρθηκαν, οι οποίες έγιναν με τον ενδιαφερόμενο και τους υπευθύνους των διοικητικών υπηρεσιών και της Υπηρεσίας Ασφαλείας του κοινοτικού οργάνου, προκειμένου να διενεργηθούν έρευνες και να εξακριβωθούν οι υπαίτιοι·
- τη δυνατότητα για τον προσφεύγοντα να απευθύνεται διαρκώς στον Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασφαλείας, σ' ένα μέλος του γραφείου του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου, καθώς και στις κοινωνικές υπηρεσίες του κοινοτικού οργάνου·
- την παροχή ατομικού γραφείου που μπορεί να κλειδώνεται από τον ενδιαφερόμενο·
- τον έλεγχο των τηλεφωνικών κλήσεων από το τηλεφωνικό κέντρο, αργότερα δε, όταν αποδείχθηκε η αναποτελεσματικότητα αυτού του μέτρου, την παροχή απορρήτου αριθμού τηλεφώνου·
- την πρόταση ενδεχομένης μεταθέσεως.

34 Υπό τις περιστάσεις αυτές και λαμβανομένης υπόψη της φύσεως και της εκτάσεως των κακοβούλων ενεργειών, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το σύνολο των

ληφθέντων από το Κοινοβούλιο μέτρων, όπως σημειώθηκαν πιο πάνω, πρέπει να θεωρηθούν ανάλογα και πρόσφορα σε σχέση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως. Πράγματι, τα μέτρα αυτά απέβλεπαν στην, κατά το δυνατόν, εξακρίβωση των δραστην των κακοβούλων πράξεων, στην αποτροπή της επαναλήψεως τους και στην ενίσχυση του προσφεύγοντος. Τα έγγραφα της 10ης Μαΐου και της 28ης Οκτωβρίου 1991 του Γενικού Γραμματέα χαρακτηρισίζονται ακριβώς από αυτή την προσέγγιση. Συνεπώς, το Κοινοβούλιο δεν παρέβη το καθήκον αρωγής που υπέχει δυνάμει του άρθρου 24 του ΚΥΚ.

35 Όσον αφορά την αιτιολογία της αποφάσεως της 28ης Οκτωβρίου 1991, πρέπει να τονισθεί ότι η απόφαση αυτή αιτιολογείται ρητά παραπέμποντας στην απάντηση που απηύθυνε στις 10 Μαΐου 1991 ο Γενικός Γραμματέας στην αίτηση του προσφεύγοντος. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, η υποχρέωση αιτιολογήσεως μιας βλαπτικής αποφάσεως έχει ως σκοπό να επιτρέψει στον κοινοτικό δικαστή να ασκήσει τον έλεγχο του επί της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως και να παράσχει στον ενδιαφερόμενο επαρκή ένδειξη για να γνωρίζει αν η απόφαση είναι θεμελιωμένη ή αν είναι πλημμελής ώστε να μπορεί να αμφισβητηθεί η νομιμότητά της (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1981, 195/80, Michel κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1981, σ. 2861· απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Οκτωβρίου 1992, T-23/91, Maurissen κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1992, σ. II-2377).

36 Εν προκειμένω διαπιστώνεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, έστω και αν καταλήγει κατά τρόπο γενικό στην ανυπαρξία «στην υπηρεσία απειλητικής ή επιθετικής στάσεως», δεν αρνείται το υποστατό των κακοβούλων ενεργειών που προέβαλε ο προσφεύγων, προσπαθεί να ενισχύσει τον προσφεύγοντα και βεβαιώνει ότι ελήφθησαν ήδη όλα τα κατάλληλα μέτρα, για να αποφευχθεί η επανάληψη τέτοιων ενεργειών. Εξάλλου, αφενός μεν, ο προσφεύγων εν επιγνώσει αμφισβήτησε τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, προβάλλοντας εναντίον της το σύνολο των ισχυρισμών και επιχειρημάτων του· αφετέρου δε, ο κοινοτικός δικαστής μπόρεσε να ασκήσει πλήρως τον έλεγχο του νομιμότητας. Κατά συνέπεια, πρέπει να κριθεί ότι η απόφαση της 10ης Μαΐου 1991 και επομένως η απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1991 δεν πάσχουν έλλειψη αιτιολογίας όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων.

Επί του αιτήματος να υποχρεωθεί το Κοινοβούλιο να καταβάλει στον προσφεύγοντα το ποσό του ενός ECU, ως ικανοποίηση της ηθικής του βλάβης

- 37 Αρκεί για το Πρωτοδικείο να διαπιστωθεί ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι εν λόγω αποφάσεις της 10ης Μαΐου και της 28ης Οκτωβρίου 1991 δεν πάσχουν καμιά παρανομία που να στοιχειοθετεί υπηρειακό πταίσμα του Κοινοβουλίου, η οποία να δικαιολογεί την υποχρέωσή του ικανοποίησης της προβαλλομένης από τον προσφεύγοντα ηθικής βλάβης. Εφόσον ο προσφεύγων στήριξε το αίτημά του περί χρηματικής ικανοποίησης μόνον επί της παρανομίας των πράξεων αυτών, το αίτημα αυτό πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος να υποχρεώσει το Πρωτοδικείο το Κοινοβούλιο να παράσχει την αρωγή του στον προσφεύγοντα

- 38 Κατά πάγια νομολογία, ότι δεν είναι έργο του Πρωτοδικείου, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας, ούτε να απευθύνει διαταγές στις κοινοτικές αρχές ούτε να υποκαθιστά την απόφαση των αρχών αυτών με δική του απόφαση (βλ. την τελευταία επί του θέματος απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Μαρτίου 1993, T-33/89 και T-74/89, Blackman κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-249). Επομένως, σε κάθε περίπτωση, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

- 39 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή στο σύνολό της, χωρίς να χρειάζεται να κριθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Κοινοβούλιο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 40 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Biancarelli

Vesterdorf

García-Valdecasas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Απριλίου 1993.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Biancarelli